

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

Cap. VIII. Inconstantiam redeuntium ad sæculum esse debilium
tentationem; & qua ratione sit vincenda, quidque Prælati in his casibus
sit agendum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

SED ne quis exijs. quæ diximus, existimet: quemcunque retrocedendi modum esse lethale peccatum; aduertendum est, quodd quemadmodum ingressus in Religionem semper est liber, & ex consilio tantum: ita perseverantia in ea Nouitijs est libera, donec vel professionem faciant, vel tria vota reddant, aut aliquo speciali voto se adstringant perseverandi, & non redeundi ad sæculum. In his enim omnibus casibus perseverantia non cadit sub obligationem: ut non liceat retrocedere abique lethali crimine. Sed etiam ante hanc perseverandi obligationem, inconstancia in bene captis, cum oritur ex animi leuitate, aut pusillanimitate, & animi abiectione, etiam si ad lethalem culpam non perueniat: est tamen valde periculosa, & exposita occasionibus grauium lapsuum, ac miseriarum, propter rationes iam positas; & plures alias inferius ponendas. Quæ etsi Nouitijs & antiquioribus sint communes, aliter tamen his, & illis sunt appendenda.

CAPVT VIII.

INCONSTANTIAM REDEVTIVM AD SÆCVLVM EST
debiliū temptationem; & quæ ratione sit vincenda; quidq; Prælati in
his casibus sit agendum.

VI EX ANIMI pusillanimitate, temptationibus succumbentes ad sæculum redeunt, non solum Deo sunt infames, sibi que ipsis noxij, sed etiam detrimentum alijs adferunt, præcipue debilibus; & in Religione adhuc reuertuntur qui prius eorum erant boni socij & amici: acceduntque Sathana, multis que vijs & modis eos aggrediente. Præsertim via est mali exempli, quod ad oculos vident. Quæ

admodum enim feruentium Religiosorum, mundum que deserentium, Religionem ingrediantur, exempla, media sunt diuinæ vocationis ad alios deducendos, qui illos sequantur; (vt supra est dictum) ita è contraria constantia deficientium à Religione; medium est, quo demon vititur, ad alios pertentandos, & inducendos, vt illos sequantur: suggerens illi interitum, aut per improbum aliquem consiliarium, quod illa Noëmi, Nurus Ruth dixit, cum eius socia Orpha rediit in regionem suam Moab, ex qua narrata est, inquit, reuersa est cognata tua ad populum suum, & ad Deos suos, cum e. sic in quâ demon, cum aliquis deficiat à suscepta Religione, tætat alios.

Redeunt
ad sæcu-
lum alijs
nocent.

Tract. 4. c. 3

in Ruth. 1. 15

dicens locus tuus redijt ad sæculum, ad parentes suos, ad delicias quas desideraverat: redi & tu quoque. Quæ in ingressu Religionis fuisti securus: leque-
re etiam in exitu. An tu maioribus polles viribus, quam ille? si alio tempo-
re Religionem es deserturus: melius est, nunc deserere, vt eum comiteris.
Neque enim quodd exierit, & retrocesserit, versus est in statuam salis: nec tu
propterea conuerteris. Potius eris sal sapientiæ ac discretionis, si non pro-
lequaris quod perficere uon poteris. Hoc modo Sathan debiles ac simpli-
ces, fidem ipsi adhibentes, decipit: quamuis semper id faciant cum aliquo
remorsu conscientiæ, quodd male agant. in quibus locum habet illud Pro-
phetar: *miles captiuus abductus est: & ancilla eius minabantur gementes, vt colu-
ba, murmurantes in cordibus suis.* Quis enim hic miles, nisi Religiosus, qui in
profectu suo feruentior videbatur? & Dæmonis persuasionem feruorem &
constantiam suam amisit, & ad mundum redijt, non tanquam liber, sed ca-
ptiuus: nam licet exeundo quærat libertatem: exit tamen captiuus, & à suis
passionibus, sensuumque affectibus raptatus: quibus Dæmon eum compre-
hendit, ac ligatum extraxit è Religionem: Quem ob eius malum exemplum
sequuntur ancillæ, hoc est, debiliu ac simpliciu animæ, quasi d *columba
solitaria, non habentes cor*, ad resistendum volenti, eas è suo columbario & ni-
do extrahere. Cùm autem malum aduertant, quod faciunt, eunt gementes
perniciem suam, & murmurantes in corde suo: ipsa enim conscientia pul-
lat ac reprehendit in eo iplo, quod faciunt.

Sed vltius adhuc progreditur improbitas quorundam, qui dum ipsi à
sua vocatione deficiunt, præbent se Dæmonis ministros, tentantes alios,
non solum malo suo exemplo (vt S. Gregorius aduertit) sed verbo etiam
solicitanes socios, & amicos suos; & suadentes, vt cum ipsis exeant: ad se-
rentes, ad id persuadendum, rationes, quibus ipsi inducti, ad læculum re-
uertunt. Hoc autem interdum faciunt, vt leuitatem & inconstantiam suam
regant, si socios aliquos in ea habeant. Hi sunt infelices illi, de quibus Salua-
tor dixit: *e necesse est, vt veniant scandala: veruntamen ve homin illi per que scan-
dala veni! Expedi ei, vt suspendatur mola asinaria in collo eius, & uergetur in
profundum maris.* Scandala sunt occasiones, quas, qui deficiunt, malis suis ex-
emplis & persuasionibus alijs præbent, impingendi, & cum ipsis deficiendi.
Et quoniam imbecillitas & inconstantia hominum magna est; vitæ autem
Christianæ ac Religiosæ asperitas ac difficultas non parua, moraliter lo-
quendo est quasi necessarium, vt multi impingant, suaque inconstantia alijs
scandalo sint & causa impingendi: ijs nominatim, quos Christus Dominus
nostrer pusillos appellat, qui, vt S. Hieronymus explicat, sunt sinceri, & in
virtute tyrones. Qui, quod nondum profundas in Religionem iecerint radi-
ces, solent facile malo exemplo, quod cernunt, impingere; & fallacibus ra-

b Nahu. 2.

d Os. 7. 11.

li. 3. mora. cap. 22. 11.

e Mat. 18. 7.

tionibus, quas pro tua libertate audiunt, persuaderi. Væ tamen ei, per quod tale scandalum venit. Hoc enim peccatum erit ei in star molaris asinariae, quæ ipsum trahet ab vna in alteram culpam, & in multas easque valde graues præcipitabit, vsque ad ipsas æternas pœnas. Expediisset etiam ei, molari lapide ad collum alligato, demergi in profundum maris quàm huiusmodi probere scandalum. Multò enim grauior est mors animæ, quàm corporis, ac proinde magis timendum, quod anima absque vlla remedij spe pereat, quàm quod demergatur corpus in profundum maris.

§. I.

- H**INC licet debilibus arma defensiva sumere, quibus se ab huiusmodi tentationibus defendant, nec talia imitentur exempla. valde enim stultum esset, si, quoddam alium, etiam tibi amicissimum, videris a turris summitate se præcipitare: tu quoque velis simul cum eo præcipitare, & imitari stultum in re vtrique perniciosâ. Et si, videns, eum alligare collo suo lapidem molarem, seque proijcere in mare, temeritas esset, similem tibi alligare, & post illum etiam te proijcere. Sic igitur, si malum exemplum ab alio tibi datum tu sequaris: sicut ille te scandalizat, ita tu scandalizas alios; & hoc scandalum erit tibi molaris lapis, quemadmodum scandalum tibi ab alio datum, similis fuit ei lapis. Si amicus tuus tanquam ignauus miles permittit se ab hoste capi; qualis prudentia erit, in star mancipij eum sequi, ac permittere ab eodem hoste in captiuitatem trahi? quamuis enim in simplicitate columba esse debeas: non tamen in imprudentia: vt cæcus sequaris eum, qui educere te velit ex nido, quem habebas in foraminibus petrae.
- CHRISTUS** scilicet crucifixi: quem imitantur Religiosi. Propterea enim ipse nos monuit, dicens: *a Estote prudentes, sicut serpentes, & simplices, sicut columbae.* Ne aut à Dæmonibus, aut à falsis amicis nos decipi patiamur. Et quam quæso maior imprudentia esse potest, quàm amplecti captiuitatem cum gemitu columbino, tolerando scilicet murmur, pullumque conscientia, eò quòd non habeas animum hosti tuo resistendi? *b Væ*, ait ipse *Dauis* per Sophoniam, *prouocatrix & redempta ciuitas columba.* Hoc est vobis, anima, quæ me ad magnam prouocas iram: cum enim ego te redemerim, & à mundo & peccato eripuerim: tu tamen agis sicut imprudens columba, quæ gemens, te ipsam tradis tuis hostibus, eorumque tentationibus nec habes cor & animum ad resistendum eis.

Si animum habuisti, vt mundum desereres, eiusque plurima ac detestanda exempla: cur non etiam animum resumis, ad vitanda scandala, quæ tibi offert, qui tanquam canis redit ad vomitum?

Ne res

1.

2.

3.

a Mat. 10. 16

4.

b Seph. 3. 1.
Imprudentia est amplecti captiuitatem

5.

Ne res huius mundi aspicias, deque eis iudices ex specie, quam præferant; sed ad interiora earum penetra: & facile deprehendes, eum qui DEO est infidelis, & respicit retro, iam in corde suo conuersum esse in marmoream petram, & salis statum, cum certo periculo perpetuæ suæ ruinæ, nisi tempestiuè peniteat, & conuertatur. Est autem magna prudentia, cautum fieri ex alienis periculis; & ex focij lapsu maiorem haurire humilitatem, cautelam, & diligentiam ad perseverandum in tua vocatione constantissime.

PRÆCLARE Sanctus Gregorius ad hoc propositum perpendit occultum quoddam diuinæ providentiæ arcanum in ipsis Vocationibus, ita eis dirigentis, ut aliqui mundum deserentes Religionem ingrediantur, cum sciat, eos non perseveraturos in ea: sed ut illorum exemplo electos suos permoueat, ad eandem Religionem ingrediendam, in qua sint perseverantissimi; eosque doceant viam, quam tenere debeant, ut perfectionem consequantur. Postea tamen permittit, eosdem ipsos deficere à sua vocatione, ut eorum lapsus ac ruina fiat reliquorum cautela; & quod paucos deducit in perniciem, illud ipsum multos humiliet, & permoueat: ut, sibi ipsi confidentes, totam suam fiduciam in Deo collocent: ut *cum metu & tremore salutem suam operantes, à Vocationem & electionem suam certam faciant, non deficientes in ea.* Quamobrem Salomon dixit: *e qui stultus est seruetur sicut Luna, & sapientis: ed quod stulti ac insipientis errores sint prudentis quasi monita; & lapsus, inconstantiaque imprudentis aperit oculos prudentis, ut obseruet, attendatque vbi pedem suum collocet: ne cadat, aut mutetur.*

PROPTER quam causam confert Ecclesiasticus hominem san-ctum & stultum cum Sole & Luna, *f Homo, inquit, Sanctus in sapientia manet sicut Sol, stultus sicut Luna mutatur.* Quemadmodum enim Sol lumen suum conseruat semper, quamuis Luna multas mutationes patiatur: ita vir Sanctus ac feruens permanet semper in luce gratiæ, & in perfectione: quam profiteretur, absque mutatione; etiam si stulti & imprudentes, quibuscum versatur sicut Luna mutantur; deserantque bonam, quod cøperant. Eorum enim perseverantia non innititur verbis & factis, aut exemplis hominum, qui naturâ sunt mutabiles; sed veritati, bonitati, ac voluntati Dei, qui est immutabilis. Et quando ingressi sunt Religionem, etiam si ad id essent aliorum exemplis permoti: id tamen non fuit præcipuè propter odorem huiusmodi unguentorum; quæ etsi sint preciosa, possunt tamen deficere; sed *gurrentes* (ut dicebamus) post Christum in odorem suauissimorum eius unguentorum eiusque præclarissima exempla sequentes, quæ mutari non possunt. Et, ut Apostolus

6.

7.
Li. 34 mor
cap. 13.

c Phil. 2. 25
d 2. Pet. 1. 10
a Pre. 11. 9

8.

f Eccl. 27. 12

g Cant. 1. 3.

dixit Galatis, vt firmi & constantes manerent in Euangelio, quod illis predicauerat; *h quamuis ipsemet, aut aliquis Angelus de celo, si id possibile esset, contrarium eis diceret.* Ita à Deo vocatus, vt ipsum in Religione sequatur, firmus debet in sua vocatione & Christi imitatione permanere: quamuis ipse homo, qui ipsi suavitalem Vocationem, mutatus, nunc suaderet, ad fatulum redire. Adhuc, cum aliquos videris in vocatione sua deficientes, memento esto sententiæ Saluatoris, dicentis: *i multos vocatos, paucos vero electos & Stultorum enim, qui vt luna mutantur, infinitus est numerus: Sanctorum autem, qui constantes sunt sicut Sol, numerus est exiguus.* Ac propterea Saluator suis discipulis dixit: *nolite timere pusillus grex: quia complacuit patri vestro dare vobis regnum.* Quare si prudens es, non debes plurimos illos facere sed contendere, vt sis de numero paucorum; & commiseratione moueri deficientium, & sequentium plurimos. Cecidit enim in caput eorum imprecatio illa Dauidis, dicentis: *Domine à paucis de terra diuide eos in viam: & ne in numero electorum computentur, eò quod de absconditis tuis sponte adimpletus est venter eorum,* rebus inquam à te reprobatis. Quod si horum lapsus ad commiserationem te permouet: procul eris ab eorum imitatione. Memento quoque alterius illius sententiæ eiusdem Saluatoris, dicentis: *duorum qui in vno exunt lecto, aut in vno agro, vnum assumendum, alterum relinquendum.* Cum igitur videris socium tuum relinqui, ac deserere, eò quod sponte imple locum deserat, in quo Deus ipsum collocauerat: da operam, vt tu qui assumaris & eligaris; vt semper in diuino seruitio perseueres. de quo dixit Regius Propheta Dauid: *o beatus, quem elegisti, & assumpsisti: inhabitabis in atriis tuis in æternum.*

§. 2.

SED videamus nunc, quid in huiusmodi euentibus faciendum sit. Prælati Sac Tyronum Magistris: vt imitentur admirandum Christi Domini exemplum, cum instituit sermonem de sanctissimo Eucharistiæ Sacramento, & a multis ex discipulis eius audientes: *nisi manducaveritis carnem filii hominis, & biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in vobis, dixerunt. Durus est haec sermo: & quis potest eum audire? & quamuis ipse Saluator conatus fuerit satisfacere, & turbatos pacare: multi tamen discipulorum eius abierunt retro, & iam non cum illo ambulabant.* Et tunc conuersus ipse CHRISTVS ad Apostolos duodecim, dixit eis: *nunquid & vos vultis abire? & sanctus Petrus pro omnibus respondit: Domine ad quem ibimus? verba vita eterna habes. Et nos credidimus & cognouimus, quia tu es Christus Filius Dei viui.* Sed ipse Saluator tremendam aliam subiunxit sententiam: *Nunc ego vos dico-*

quis elegi: & ex vobis vnus diabolus est? Dicebat autem Judam Iscariotem: hic enim
 erat traditurus enim, cum esset vnus ex duodecim. Hæc omnia refert S. Ioanes E-
 uangelista: in quibus est quoddam viuum exemplar eorum, quæ geruntur
 in Religionibus: & facturi sunt ij, quibus eorum incumbit gubernatio.

Nam in primis: quemadmodum absque vlla Christi Domini nostri cul-
 pa, predicante ipso veritatem, ad salutem & perfectionem hominum ne-
 cessariam; multi eius discipuli discesserunt ab eius schola, murmurantes, ac
 licentes, doctrinam eius duram esse, incredibilem, & intolerabilem: non
 quod illa talis esset; sed quod ipsi duri essent iudicij, nec vellent illud Magi-
 stri sui iudicio subijcere. Ita etiam euenit sæpè, vt Prælati, Tyronumque
 Magistris bene fungentibus suis officijs, operamque dantibus, vt Regula
 bene seruentur: aliqui retrocedant, ac deserant Religionem: iudicantes, ra-
 tionem illam viuendi duram esse, & intolerabilem, non quod reuera talis
 sit, sed quod illi sint ignaui, & pusillanimes; aut cor habeant durum, ad ea
 amplectenda, quæ Deo placent: eò quod valdè propendeant ad res sibi ipsis
 placentes, aut iudicij sint duri, cui plurimum tribuant: ac proinde nolint,
 aliud alterius iudicio subijcere. Quod cum non sit ex Prælati culpa, non est,
 cur nimium tristetur: quando aliqui Religionem deserunt: quamuis chari-
 tas non possit non grauiter ferre proximi sui damnum. Sed præterea tenetur
 facere, quod Christus Dominus noster in simili casu fecit, nam statim
 atque illi discipuli suam prodiderunt cordis duritiem, ac deceptionem: stu-
 duit, quod in se fuit, eos emollire, ac deceptionem reterege, ne ab ipso dis-
 cederent: ideoque illis dixit: hoc vos scandalizat? spiritus est, qui viuificat: caro nõ
 prædest quidquam. verba, quæ ego locutus sum vobis, spiritus & vita sunt. Quasi eis
 dixisset: non rectè facitis, quod scandalizemini propter verba mea, & dica-
 tis, sermonem esse durum. Nolite hætere in cortice verborum meorum, &
 in ijs tantum, quæ prima facie præferunt: cogitantes, quod sitis carnem meam
 comesturi, vt comedi solet caro cæterorum animalium, aspiciate ad interio-
 ra meorum verborum quæ spiritum & vitam habent: & sic scandalum ve-
 strum cessabit; nec durum videbitur, carnem meam in sacramento sumere.
 Hinc igitur in modum Prælati & Nouitiorum Magistri, cum incipiunt co-
 gnoscere tentationem, ac duritiem cogitantium retrocedere: dare debent o-
 peram cum omni charitate & diligentia, quantum in ipsis erit, eos emolli-
 re: ac deceptionem eis reterege; & ad perseuerantiam exhortari, & animare:
 ob oculos eis ponentes, quod religiosa vita non tam dura sit atque ipsi exi-
 stimant; & duritiem potius esse in ipsorum cordibus, non gustantibus quæ
 sunt spiritus, in vita Religiosa latentis. Id quod efficacibus rationibus, sin-
 gulorum infirmitati accommodatis, est eis ostendendum. Qualis enim so-
 let esse tentatio: tale remedium est applicandum, vt præueniatur ac superetur.

1.
 Prædicat
 Christo
 multi Dis-
 cesserunt.

2.

Intima
 verborum
 Christi
 conside-
 randa.

3.

QVANDO autem allatæ rationes non sufficerent ad continendos impetatos, non debet etiam ipse Prælati nimium affligi: sed quemadmodum Christus Dominus noster permisit, discipulos illos abire; nec propterea turbatus est, aut ex pusillanimitate voluit, cum eis condescendit, aliquid de sua doctrina, quam tradiderat, immutaret: imò ut se ipsum abiret, (si licet ita loqui) statim oculos coniecit in causam superiorem, et hæc permissio oriebatur: dixitque *propterea dixi vobis: quia nemo potest venire ad me, nisi fuerit ei datum à Patre meo.* Quasi dixerit, (ut explicat Sanctus Cyprianus) venire ad meam scholam, meamque doctrinam recipere, & perseverare, donum Dei est: quod si his non datur, ipsorum est culpa: si nim ipsi accipere voluissent: iam Pater meus illud ipsis offerebat. Hæc modum Prælati: etiam si aliqui retrocedant, non debent animum abijcere, pusillanimes in officio suo fieri, ut ab eo plenè & integrè præstando cessent, nec contra Regulam, & ipsum Institutum in alicuius gratiam condetudere; sed cautè & prudenter, in Probationibus & Exercitijs religiosè perseverare: consolantes sese ea cogitatione; quòd qui hac ratione retrocedunt, aut vocati non fuerunt à Patre cælesti; aut seipsos indignos reddiderunt dono constantiæ. Quare profundissima sua sapientia permittit, eos non quia fortè non utilitati, sed detrimento futuri erant Religioni: oculis Dei multò plura, quàm nostri, penetraat, Cum igitur Deo nostro media deessent ad eos retinendos; si retinere voluisset; non vult autem: ipse nocet id permittat. Præstat occulta eius iudicia venerari; & consolatio accipere ex providentia, qua & nobis & Religioni prospicit, cuius ipse curam gerit. Et ut S. quidam Abbas dixit S. Iohanni Climaco: *non nimium, qui in primis Probationibus, quæ cum illis adhibentur, deficiunt, indicium præbent certum, se non esse aptos pro Religione.* Quare præstat eos discedere. Nam ut Ecclesiasticus ait: *non concupiscit Deus multitudine filiorum infidelium & inutilium:* cui tamen plurimum placent fideles, & perfecti: etiam si sint pauci, quos non propterea cessat probare.

Epist. 55.
Intrare
scholam
Christi do-
num est
Dei.

Gradu 4.

Ecl. 15. 22.

4.

HINC prouenit, quòd in eadem occasione CHRISTVS Dominus noster conuersus ad duodecim Apostolos, qui fideiiores erant, & præsertim ab ipso dilecti: voluit illos amplius probare, Et ita dixit: *nunquid vultis abire?* Non eis dixit (ut notat Sanctus Chysostronus) abire & non videretur eos contemnere aut parui facere, sed interrogando, eis cogitare, an velitis, an vobis expediat abire, sicut isti alij abiuerunt. Hoc agendi modo intelligerent, quòd ipse Dominus non vellet eos inuoluntate retinere; & simul ad eorum fidelitatem & constantiam in ipso sequenda probandam & experiendam. Et (ut Sanctus Cyrillus aduertit) non omnino eam proposuit interrogationem, ut abirent; sed, ut oculos potius

Homil. 46.
in Ioh.

Lib. 4. in
Ioh. 8. 27.

aperiret. vt benè perpenderent: quantum illorum interesset non discedere. Nam ipsi quidem Magistro tuo opus habebant; non Magister ipsis. Quemadmodum etiam sponsa dixit: *si ignoraste: egredere, & abi.* Non enim hæc verba dicebat, vt à se eam dimitteret; sed vt ipsa attenderet, & se ipsam cognosceret: ne superbia illam abire faceret. In hunc modum vult etiam ipse Saluator, suos ministros non solum non abijcere animum, eò quòd aliqui ab ipsis recedant; sed magno animo probent, etiam eos, qui remanent: vt perfectiores euadant; Eisque aperiant, & intelligere faciant: perseverantiam in vita Religiosa non debere esse solum ob finem mundani honoris; sed cum sancta libertate, ad magis Deo seruiendum: persuadentes sibi ipsorum potiùs referre vt perseverent, quàm ipsius Religiosis. Nam si illi deficerent: Deus nouerit alios vocare, qui in illorum locum succedant.

Duo tamen extrema sunt vitanda, dandaque opera: ne tam parua illorum ratio habeatur: vt illi animum abijciant; nimiumque contristentur: neque contra ostendatur eis, tanti eos fieri, vt ipsi fiant arrogantes: & existimant, Religionis honorem ab ipsorum præsentia dependere. Et hæc esse debet causa, cur aliqui Tyronum Magistri remissiores sint in probandis & exercendis Tyronibus nobilioribus, quorum perseverantiam valde desiderant: ideoque in multis rebus eis conuiuent: quod facere non debent. Nam magnum tunc eis adferunt detrimentum: quia solent euadere minus probati, & minùs proficere, quàm alij: nisi fortè magnus eorum feruor defectum hunc suppleat.

Sed videamus nunc: quid Apostoli in ea occasione fecerint; quidque S. Petrus omnium nomine respòderit: *Domine, quo ibimus: verba vite æternæ habemus;* nam neque ex discedentium discipulorum malo exemplo; nec ex duritie tuam doctrinam sui Magistri præ se ferre videbatur: neque ex Probationibus, quibus se exerceri videbant, scandalizati sunt: Sed potiùs in tua vocacione fuerunt confirmati in duo potissimum conijcientes oculos: in bonum scilicet, quod discedentes desererent; & in miseriam, in qua ijdè essent perituri. Vtrumque enim hoc significant verba S. Petri, quasi distinctius dixisset: *si te recidimus, qui es fons aquæ vitæ quo ibimus, nisi ad cisternas fractas, que continere non valent aquas? si à tua recedimus schola, cum sis Magister veritatis, habearis que verba vite æternæ: quo perueniemus, nisi ad scholam demonis, qui Magister est mendacij, habetque verba æternæ dånationis?* Hoc quæ facere ac respondere debet seruètes Religiosi; nec accipientes scãdam ex malo sociorum suorum exèplo: nec ex bonorum Magistrorum Probationibus; sed potiùs in suo proposito se confirmantes ac roborantes: persuadentes sibi, exitum ex Religione ad mundum, esse exitum ex schola

& soci-

Can. 2.

Magno animo probandiremanentes.

5.

& societate ipsius Christi, qui eos vocauit, & ad suum obsequium deducit, ut transeant ad partes hostis ipsius Christi, cum manifesto periculo propter damnationis, Estque meritò perpendendum, quod solus Sanctus Petrus, tanquam reliquis feruentior, ea verba nomine sociorum suorum, ipsi in ceteribus, protulerit: Diuina enim prouidentia ita semper constituit, ut in singulis domibus religiosi nunquam desit aliquis feruentior, magisque zelosus, qui partes agat ipsius Religionis; respondeatque pro alijs, quod omnino meritò deberent respondere: ut sic eos confirmet, & in bono suo proposito extimulet. Nam tales feruentes existimant, omnes reliquos idem sentire, quod ipsi. Quare omnium nomine loquuntur ac proinde magnam adferunt utilitatem.

6.

SED quid Christus Dominus ad hæc respondit? *Nonne ego, inquit, vocauit decem elegi: & ex vobis vnus diabolus est factus?* Quibus verbis tria infamæ magni momenti documenta.

PRIMUM est; bene posse simul esse, quod vocatio & electio aliquorum verè sit à Deo; & quod illi culpa sua peruertantur, retrocedant, & fiant in Dæmones. Gratia enim diuina neminem cogit, nec libertatem aufert: potius ostendit Deus infinitam suam misericordiam, cum tot fauores ipsi conferat, quos nouit eis abusus; siquidem quod in se fuit, eò tendebat, ut bene vtentes ipsius donis, ac beneficijs, euaderent perfecti.

Gratia diuina libertatem non aufert.

SECUNDUM documentum: quod sæpè inter eos, qui videntur valde lecti, sint aliqui occultè peruersi. Nam etsi Iudas tunc non recessit à Christo schola, sicut alij discipuli: mansit tamen ob suos particulares tantum humanos, ac terrenos; regens ad tempus improbitatem suam, donec postea cum maiore furore erupit in Magistrum suum. Et eodem modo euenit in Religionibus, permittente Deo, ut inter magis eminentes proditorum aliquis occultetur: qui etsi ob humanos suos respectus, Religionem ipsam non deserat, corde tamen procul est ab illa; & suo tempore suum vim mittit, & Communitatem ipsam turbat. Quamuis ex hac turbatione probetur, & exerceatur, ut perfectior tandem euadat. Et hoc TERTIUM est documentum, quod intendit Saluator noster, dum ea verba ad suos dixit Apostolos: ut profundiori humilitati inniterentur, cautiasque agerent. Siquidem in medio illorum aliquem esse dicebat, adeò improbum, ut eum tanquam dæmonem: & quisque eorum tremere, ne ex aliqua Superbia in tantam deueniret miseriam. Item volebat ut non solum non scandalizarent, eò quod inferiores alij discipuli retrocessissent: sed seipos præpararent, iam in eo casu, quo aliquis maiorum retrocederet. Et hoc documentum proximi est momenti pro Religiosis: ne turbentur, etiamsi deficere viderent aliquem, qui inter ipsos tanquam firmamenti stella splendebat: sed tunc

Inter electos aliqui peruersi sunt.

his profundè humiliari innitentes. perseverantiam suam reddant tutiorè, donec eius impetrent coronam. Debent quoq; animum maiorem assumere ex eo, quòd, cum duodecim Saluator elegerit, vnus tan en solus peruersus fuerit quasi demon: vt significaret inter eos, qui vera Dei vocatione sunt ad Religionem vocati, paucos esse qui retrocedant; si cum plurimis confecturatur, qui ad huius status conseruationem, ac Domini qui eum fundauit, potiam perseverant.

CAPVT IX.

PLURIMUM REFERRE QVOD TYRONES MAGNO FERVORE
*Religiosam vitam nupserunt; ac difficultates & amaritudines perfectionis
magno animo aggrediantur.*

VI TANDEM conculcatis tentationibus & impedimentis à Dæmone obiectis, Religionem sunt ingressi: si excellentium gloriosumq; finem, in quem tendunt, assequi velint: necesse est statim à principio rem aggredi cum eo feruore ac perfectione, quæ est Tyronum propria. Nam ipsa perfectio multos completitur gradus, præcipuè tres illos, qui dicuntur Incipientium, Proficientium, ac Perfectionum. Et quamuis vltimi nomè suum ob suam maiorem excellentiam retineant: sed competit nihilominus alijs suo modo: quemadmodum dicimus perfectum puerum, perfectum iuuenem, perfectum virum: cum quisque eorum id totum habet, quod eius ætas requirit. & Apostolus in vna & eadem epistola fatetur, se *non esse perfectum*, & paulò post se ipsum numerat inter perfectos: quod explicat Sanctus Bernardus scribens ad quosdam Monachos: ab omnibus, inquit, vobis perfectio exigitur: licet non vniformis. Sed incipis: incipe perfectè; si iam in profectu es, & hoc ipsum perfectè age. Quæ autè perfectionis aliquid attigisti, quæ retro sunt obliuiscens, ad ea quæ sunt maioris gradus perfectionis te ipsum extende. Proloquium enim illud: dimidium facti, qui benè cæpit, habet, ipsa experientia, verum esse comprobatur. Propterea Sanctus Basilius inter alia consilia cuiusdam Monacho credita, illud posuit tanquam præcipuum, dicens: initio tuæ conuersationis ostende te virum; & contende vt sis de numero paucorum; & contende inter omnes eminere in sanctitate. Et quidam Sanctus Abbas quem refert Cassianus dixit cuidam Novitio: attende, quod fecerit *Deus* ex numero paucorum, & electorum: ne rigescas aut tepescas.

S. Tho. 2. 2.
q. 4. a. 9. &
q. 183. a. 7

a Phil. 1. 12.
15.
Ad Frag. de
monte Dei
c. c.
c. c.
c. c.
de de abdi
cassiane rer.
c. c.
Li. 4. c. 38.
c. c.
c. c.